

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 lipca 2020 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **M. B.**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 19 marca 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w N.

z dnia 19 września 2018 r, sygn. akt II K (...),

p o s t a n a w i a:

1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego .

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 19 września 2018 r. (sygn. akt II K (...)) M. B. został uznany winnym tego, że „ w dniu 5 lutego 2016 roku o godzinie 16:11 przy ulicy P. w N., działając wspólnie i w porozumieniu z A. R. i I. W., poprzez chwycenie K. K. za torebkę dokonał zaboru w celu przywłaszczenia owej torebki z zawartością telefonu komórkowego marki N., portfela, parasola, złotej przywieszki i kolczyka, karty bankomatowej, legitymacji emeryta, faktur oraz pieniędzy w łącznej kwocie 12.355,97 zł, powodując straty w wysokości 1.895 zł na szkodę K. K. i 10.460,79 zł na szkodę C. Sp. z o.o. w N. , a ponadto spowodował wspólnie i w porozumieniu z I. W. u K. K. obrażenia ciała w postaci stłuczenia

tkanek (bolesność, krwinki podskórne, ograniczenie ruchomości) okolicy głowy, kolana prawego i biodra lewego, które naruszyły czynności narządów ciała na okres poniżej dni siedmiu", tj. czynu z art. 278 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności, a na mocy art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzono mu grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Wyrok ten został zaskarżony apelacjami Prokuratora oraz obrońcy.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 19 marca 2019 r. (sygn. akt IV Ka (...)) wyrok Sądu I instancji zmieniono w ten sposób, że oskarżonego M. B. uznano za winnego tego, iż „w dniu 5 lutego 2016 roku o godzinie 16:11 przy ul. P. w N. ., działając wspólnie i w porozumieniu z A. R. i I. W. we wspólnym zamiarze popełnienia kradzieży, chwycił za torebkę K. K. , aby dokonać jej zaboru w celu przywłaszczenia, a następnie, działając już poza wspólnym zamiarem i bez porozumienia z A. R. i I. W. , użył przemocy poprzez ciągnięcie K. K. za torebkę, spowodowanie przewrócenia pokrzywdzonej na ziemię, przeciągnięcie jej i uderzenie ciałem w kosz, powodując w ten sposób u K. K. obrażenia ciała w postaci stłuczenia tkanek (bolesność, krwinki podskórne, ograniczenie ruchomości) okolicy głowy, kolana prawego i biodra lewego, które naruszyły czynności narządów ciała na okres poniżej dni siedmiu a następnie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki z zawartością telefonu komórkowego marki „N.”, portfela, parasola, złotej przywieszki i kolczyka, karty bankomatowej, legitymacji emeryta, faktur oraz pieniędzy w łącznej kwocie 12.355,97 złotych, powodując straty w wysokości 1.895 złotych na szkodę K. K. i 10.460,97 złotych na szkodę C. sp. z o.o. w N. .”, tj. czynu z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 200 stawek dziennych, ustalając jednostkową stawki dziennej na kwotę 10 złotych. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając przedmiotowemu wyrokowi:

„I. rażące naruszenie prawa poprzez obrazę przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest przepisu art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 427 § 2 k.p.k. poprzez rozpoznanie apelacji oskarżyciela publicznego w

zakresie szerszym, niż w wynikałoby to z granic środka odwoławczego, wyznaczonych także treścią podniesionych przez oskarżyciela w środku zaskarżenia zarzutów, i w konsekwencji dokonanie zmiany ustaleń faktycznych (zarówno w opisie czynu jak i w treści uzasadnienia) w zakresie przebiegu czynu i zamiaru towarzyszącego współoskarżonym B., R. i W. na różnych etapach czynu, przy braku postawienia przez oskarżyciela publicznego jakichkolwiek zarzutów kwestionujących ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy,

II. rażące naruszenie prawa poprzez obrazę przepisów postępowania, to jest przepisu art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. zw. z art. 458 k.p.k., poprzez poczynienie wzajemnie sprzecznych ustaleń faktycznych związanych z przebiegiem czynu, rolą i zachowaniem współoskarżonych w czynie, znajdujących odzwierciedlenie w opisach czynów poszczególnych współsprawców, wskutek dokonania zmiany ustaleń faktycznych (a w dopiero, w konsekwencji tego, kwalifikacji prawnej) przez Sąd II instancji w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu B. w punkcie 1 wyroku Sądu I instancji, i braku ingerencji w treść wyroku Sądu Rejonowego w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu W., które to opisy czynów tak zmienionych pozostają we wzajemnej sprzeczności, albowiem Sąd II instancji uznał równocześnie, iż oskarżony B. „działając wspólnie i w porozumieniu z A. R. i I. W. we wspólnym zamiarze popełnienia kradzieży (...) a następnie, działając już poza wspólnym zamiarem i bez porozumienia z A. R. i I. W. (...)", a pozostawił niezmiennie ustalenia i opis czynu przypisanego oskarżonemu W., którego decyzją Sądu Rejonowego uznano za winnego tego, że „działając wspólnie i w porozumieniu z M.B. spowodował u K. K. obrażenia ciała (...)",

III. rażące naruszenie prawa poprzez obrazę przepisów postępowania, to jest przepisu art. 7 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez brak wyjaśnienia, skąd wynikają ustalenia Sądu Odwoławczego w zakresie przyjęcia, iż wyłącznie oskarżonemu B. przypisać należy zamiar przestępczy rozboju (art. 280 § 1 kk) i użycie przemocy wobec pokrzywdzonej, w sytuacji w której Sąd Odwoławczy wydał wyrok reformatoryjny, zmienił istotne ustalenia w tym zakresie, nie wyjaśniając, na podstawie jakich przesłanek zmiana taka została dokonana, w oparciu o jakie dowody i przesłanki te ustalenia nastąpiły, popadając w tym zakresie w sprzeczność z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd

Rejonowy związanymi z kluczowymi momentami czynu, albowiem przyjęto tam, iż to oskarżeni W. i B., działając wspólnie i w ramach przestępnego porozumienia, spowodowali u pokrzywdzonej obrażenia ciała wypełniające znamię art. 157 § 2 k.k., w sytuacji, w której w stosunku do oskarżonego W. nie kontestowano opisu czynu i przyjętej kwalifikacji prawnej w wyroku Sądu Rejonowego.”

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w B. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na przedmiotową kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Nie można zgodzić się z zarzutem, że Sąd odwoławczy rozpoznał apelację Prokuratora w zakresie szerszym niż wynikało to z treści zawartych w niej zarzutów. Apelacja dotyczyła wyłącznie M. B. i obejmowała zarzut naruszenia prawa materialnego, w którym wskazywano, że poczynione w sprawie ustalenia faktyczne (m.in. intensywność działania sprawcy w zakresie „wyszarpywania” torebki) ewidentnie stanowią o realizacji przestępstwa rozboju. Sąd II instancji wyraźnie podzielił stanowisko Sądu I instancji w przedmiocie zgromadzonego materiału dowodowego i rekonstrukcji zdarzenia (s. 8 – 12). Uważna lektura uzasadnienia wyroku nie pozwala na przyjęcie, że w jakimś zakresie Sąd II instancji czynił własne ustalenia faktyczne. Jedynie, w oparciu o dokonane ustalenia faktyczne dokonał innej oceny prawnej czynu M. B. .

Sąd odwoławczy na s. 13 i n. uzasadnienia wyroku w klarowny sposób wykazał, dlaczego podzielił zarzuty prokuratora w zakresie naruszenia prawa materialnego. Istotnie opis czynu przypisanego sprawcy przez Sąd I instancji oraz uzasadnienie tego wyroku wskazywało jednoznacznie na realizację znamion przestępstwa rozboju. Zatem bazując na poczynionych w sprawie ustaleniach faktycznych oskarżyciel publiczny zakwestionował subsumcję stanu faktycznego pod stosowne przepisy ustawy. Z tego też względu Sąd zmienił wyrok i przypisał sprawcy popełnienie rozboju. Kwestia zmian w opisie czynu związana z ustaleniem zamiaru sprawcy nie powinna budzić kontrowersji. Skoro Sąd uznał, że popełniony

czyn realizują znamiona innego typu niż pierwotnie przypisany, a apelacja na niekorzyść w tym przedmiocie nie obejmowała pozostałych współsprawców korekta musiała obejmować wskazanie, że zamiar rozboju pojawił się wyłącznie u skazanego. Na nieporozumieniu polega zarzut kasacyjny skarżącego, w którym kwestionuje on de facto brak przypisania pozostałym uczestnikom zajścia rozboju. Wszak w stosunku do nich nie złożono apelacji na niekorzyść, dlatego, co oczywiste w odniesieniu do nich Sąd II instancji nie mógł działać z urzędu.

Wobec tego zarzuty zawarte w punktach I i II kasacji są oczywiście bezzasadne.

Podobnie ocenić należy zarzut III. Istota apelacji Prokuratora polegała jednak na tym, by przy niezmiennych ustaleniach co do przebiegu zdarzenia – dokonać subsumcji pod inny, surowszy przepis ustawy karnej. Zatem Sąd odwoławczy nie musiał na nowo niejako prowadzić postępowania w celu ustalenia zamiaru sprawcy, gdyż ten był już ustalony, lecz przez błędne zastosowanie prawa materialnego – mylnie odniesiony do kradzieży, a nie rozboju.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.